

2010 IN HET KORT

TOELICHTING OP
HET JAARVERSLAG

PENSIOENFONDS
ARCHITECTENBUREAUS

TOELICHTING OP HET JAARVERSLAG

In het jaarverslag legt het pensioenfonds verantwoording af over de ontwikkelingen, besluiten en gebeurtenissen van het afgesloten jaar. Hierbij komen allerlei zaken aan de orde. Deze toelichting op het jaarverslag bundelt de onderwerpen die deelnemers, werkgevers en gepensioneerden zullen interesseren.

Het begint met een toelichting op de financiële positie en ontwikkelingen. Daarna volgt een overzicht van de aantallen direct betrokkenen: deelnemers, bureaus en gepensioneerden. Het eindigt met een selectie van de belangrijkste besluiten die het fonds in 2010 heeft genomen.

FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

VERPLICHTINGEN BIJNA 12% TOEGENOMEN

De belangrijkste doelstelling van het fonds is om nu en in de toekomst pensioen uit te kunnen keren aan de deelnemers. Elk jaar berekent het fonds volgens vaste regels hoeveel vermogen het in kas zou moeten hebben om deze individuele pensioenuitkeringen mogelijk te maken. Deze ‘verplichtingen’ zijn het afgelopen jaar met € 277 miljoen, bijna 12%, toegenomen. Bijgaande grafiek geeft de invloed van verschillende factoren hierop – positief of negatief – weer.

Verplichtingen	€ mln.	%
Eind 2009	2.326	
Toename	277	11,9 %
Eind 2010	2.603	

Pensioenen

Elke actieve deelnemer bouwt per jaar een pensioen op van 2,1% van de pensioengrondslag. Hierdoor groeien de verplichtingen van het fonds. Daarnaast nemen deze af voor de gedurende het jaar uitgekeerde pensioenen en overleden gepensioneerden. Het afgelopen jaar vielen deze effecten bijna tegen elkaar weg: pensioenopbouw leidde tot een toename van € 81 miljoen; pensioenuitkeringen tot een afname van € 85 miljoen.

Levensverwachting

Pensioenfondsen houden er rekening mee dat wanneer mensen gemiddeld ouder worden, ze langer pensioen gaan ontvangen. Zij maken hiervoor gebruik van prognoses van het Actuarieel Genootschap en deze zijn in augustus van het afgelopen jaar naar boven

bijgesteld. Het pensioenfonds heeft de berekening van de verplichtingen hierop aangepast, wat tot een structurele toename van € 71 miljoen leidde.

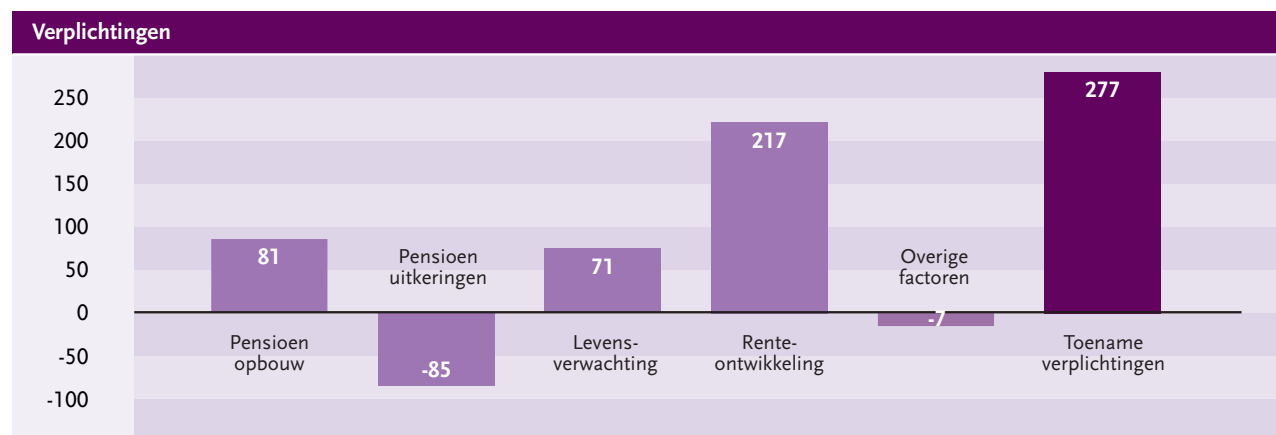
Rente

De toename van de verplichtingen werd vooral veroorzaakt door de ontwikkeling van de marktrente. Pensioenfondsen mogen ervan uitgaan dat de ingelegde premies aangroeiën tot het moment waarop het pensioen wordt uitgekeerd. Zij hoeven nu niet alles in kas te hebben. De verwachte

toename wordt berekend aan de hand van de rentestand. Het afgelopen jaar daalde de rente. Hierdoor namen de verplichtingen toe met maar liefst € 217 miljoen.

Samenvattend

Het pensioenfonds kende het afgelopen jaar geen toeslagen op pensioenopbouw en –uitkeringen toe, zodat de verplichtingen hierdoor niet veranderden. Toch groeiden de verplichtingen sterk, met name door de renteontwikkeling. Het vermogen kon hiermee geen gelijke tred houden.

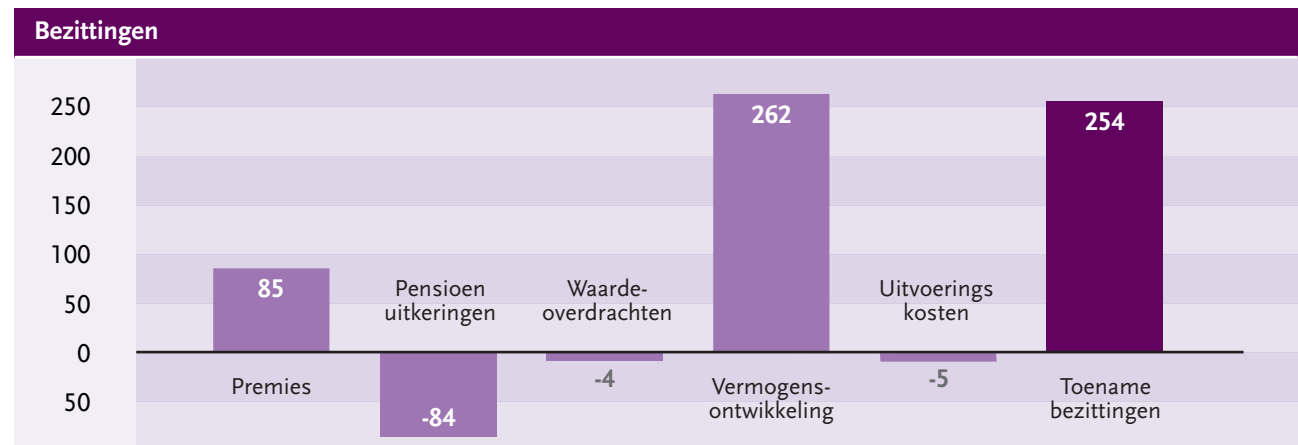
BEZITTINGEN RUIM 10% GEGROEID

De bezittingen namen in 2010 met € 254 miljoen toe tot € 2.758. Niet eerder werd een jaar afgesloten met een groter vermogen. Desondanks nam de dekking van de verplichtingen door het vermogen af. Bij de ontwikkeling van de bezittingen spelen verschillende factoren een rol. In bijgaande grafiek zijn de belangrijkste weergegeven.

Bezittingen	€ mln.	%
Eind 2009	2.504	
Toename	254	10,1 %
Eind 2010	2.758	

Pensioenen

Het pensioenfonds ontving € 85 miljoen pensioenpremie van werknemers en werkgevers en keerde € 84 miljoen aan pensioenen uit aan de pensioengerechtigden. Doordat het om vergelijkbare bedragen ging, hadden deze maar weinig invloed op de toename van de bezittingen.

Waardeoverdrachten

Het fonds werkte mee aan waardeoverdrachten van en naar andere pensioenregelingen. Per saldo was er sprake van een uitstroom, die een negatief effect op de bezittingen had van € 4 miljoen.

Vermogensontwikkeling

De belangrijkste factor bij de toename van de bezittingen was de ontwikkeling van het vermogen (€ 262 miljoen) en daarbinnen het beleggingsresultaat (€ 194 miljoen). Het beleggingsresultaat bestond voor € 36 miljoen uit dividenden en andere uitkeringen aan beleggers. De waarde van de beleggingen nam toe met € 162 miljoen en de beleggingskosten bedroegen € 4 miljoen.

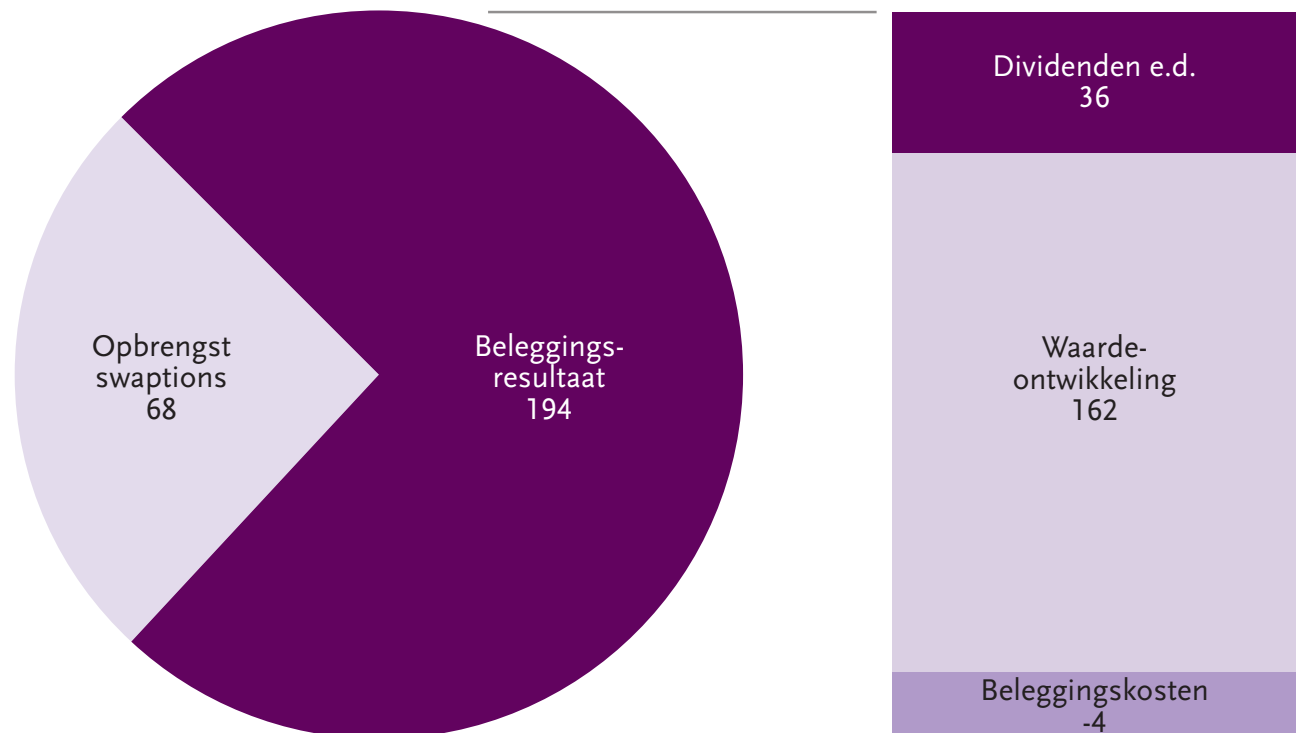
Het fonds had voordeel uit de verkoop van renteswaptions. De laatste jaren verzekert het pensioenfonds zich voor ongeveer de helft van het effect dat dalende rente op de verplichtingen heeft. Dit gebeurt in de vorm van renteswaptions, die dan meer waard worden. In het laatste kwartaal van 2010 heeft het fonds deze stukken verkocht en zich tegen een lagere prijs opnieuw gedeeltelijk verzekerd tegen dalende rente. Deze transactie en de waardeontwikkeling van de swaptions resulteerden in een positief resultaat van € 68 miljoen, ruim 25% van de vermogenstoename.

Uitvoeringskosten

De uitvoering van de pensioenregeling kostte bij elkaar € 5 miljoen. Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst. De uitvoering wordt voor een belangrijk deel verzorgd door Syntrus Achmea Pensioenbeheer. Verder maakt het pensioenfonds o.a. kosten voor communicatie, advies en de werkzaamheden van De Nederlandsche Bank.

Samenvattend

De bezittingen namen toe met € 254 miljoen. De uit de beleggingsresultaten en de opbrengst van renteswaptions resulterende vermogenstoename van € 262 miljoen komt overeen met een rendement van 9,97%.

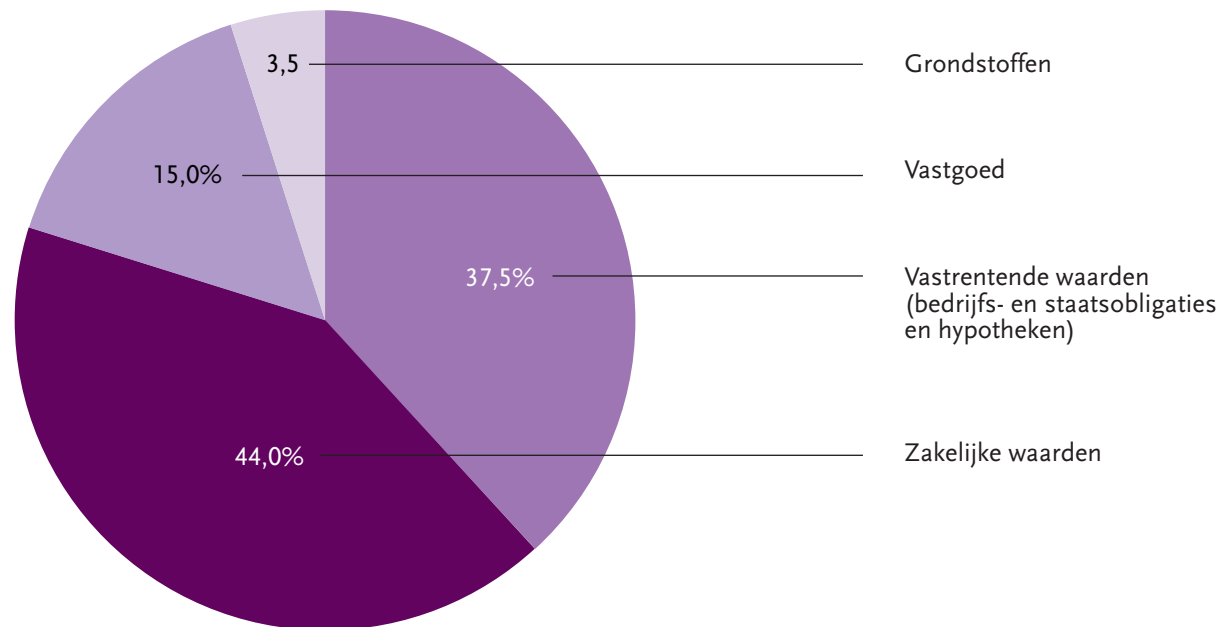
BELEGGINGSBELEID

2010 was het eerste volledige jaar dat PGGM voor 80% van de portefeuille de integraal vermogensbeheerder van het fonds was. Zij leveren de dienstverlening vanaf het strategisch beleggingsadvies tot en met de verantwoording van de resultaten. Het resterende deel van de portefeuille wordt beheerd door Syntus Achmea Vastgoed.

Qua beleggingsbeleid zet het pensioenfonds in op een hoog, maar stabiel rendement. Een stabiel rendement leidt tot meer robuustheid onder verschillende economische omstandigheden en minder schommelingen in de dekkingsgraad. Dit beleid wordt uitgevoerd door het vermogen te verspreiden over verschillende categorieën beleggingen. De basismix voor 2010 is in de grafiek hiernaast weergegeven.

PGGM let niet alleen op rendementen maar voert voor het fonds ook het Verantwoord Beleggen Beleid uit. In alle beleggingsactiviteiten wordt bewust rekening gehouden met de invloed van milieu, sociale factoren en goed ondernemingsbestuur.

Portefeuille (eind 2010):

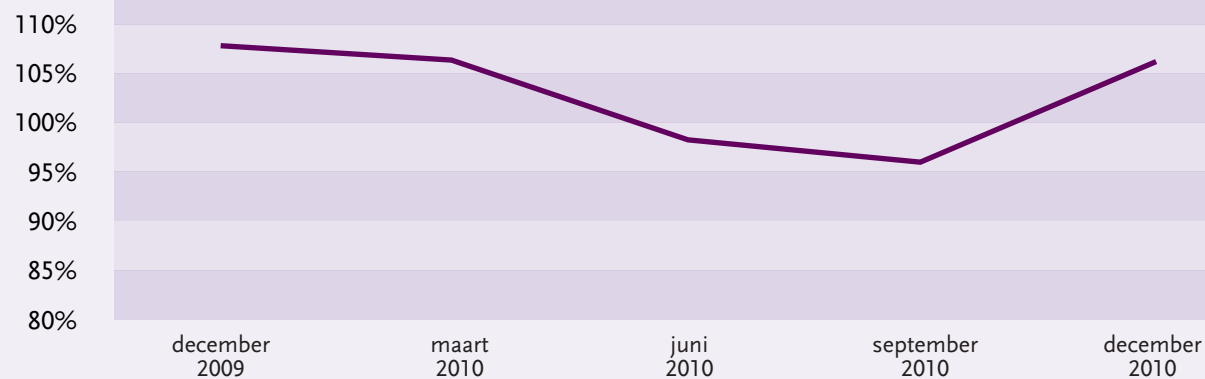

DEKKINGSGRAAD LICHT GEDAALD

2010 was voor de dekkingsgraad een turbulent jaar. De bezittingen waren hiervan niet de oorzaak. De verplichtingen namen door de dalende rente in het tweede en derde kwartaal sterk toe. De dekkingsgraad kreeg enorme klappen en daalde in augustus tot een niveau dat onder het herstelplan lag. Doordat in het vierde kwartaal de rente weer steeg, werd een groot deel van de schade hersteld. De dekkingsgraad eindigde het jaar op 105,9% (t.o.v. 107,7% eind 2009). Het herstel ligt boven plan en er is geen dekkingstekort. De gewenste dekkingsgraad van 123% is echter niet bereikt.

Dekkingsgraad

ONTWIKKELINGEN BUREAUS, DEELNEMERS EN GEPENSIONEERDEN

De aantallen deelnemers en gepensioneerden werden beïnvloed door twee belangrijke factoren: de economie en de levensverwachting. De economische crisis heeft de branche sterk geraakt en dat komt tot uitdrukking in een daling van het aantal actieve deelnemers. En door de toenemende levensverwachting neemt het aantal gepensioneerden toe.

Actieve deelnemers

Eind 2009	12.953		
Afname	-1.396	-10,8 %	
Eind 2010	11.557		

Actieve deelnemers

Net als in 2009 is het aantal actieve deelnemers flink afgenomen, afgelopen jaar met 10,8%. Dit hangt samen met de krimp in de branche die voornamelijk het gevolg is van de economische crisis. Daarentegen neemt het aantal bureaus dat is aangesloten bij het pensioenfonds toe (+2,8%). Per aangesloten bureau daalde hierdoor het gemiddelde aantal deelnemers in één jaar tijd van 7,5 naar 6,5 deelnemers.

Aangesloten bureaus

Eind 2009	1.731		
Toename	48	2,8 %	
Eind 2010	1.779		

Gewezen deelnemers

Ook het aantal gewezen deelnemers kende in 2010 een daling, van 6,0%. Een flink aantal (2.392 gewezen deelnemers) heeft het afgelopen jaar gebruik gemaakt van de nieuwe mogelijkheid om hun kleine pensioen af te kopen. Er zijn daarnaast veel gewezen deelnemers bijgekomen. Dit is een direct gevolg van de afname van het aantal actieve deelnemers.

Gewezen deelnemers

Eind 2009	25.930		
Afname	-1.544	-6,0 %	
Eind 2010	24.386		

Gepensioneerden

Het aantal gepensioneerden nam het afgelopen jaar toe. Bij ouderdomspensioen werden het er 6.938 en was de groei 4,9 %. Het aantal deeltijdpensioenen neemt met een vergelijkbaar percentage toe (5,0%). Dat ligt anders voor de aanvullingsregeling. In 2010 maakten 96 deelnemers van deze regeling gebruik om eerder te stoppen. Dit is een toename van 20% ten opzichte van 2009.

Gepensioneerden (ouderdomspensioen)

Eind 2009	6.614		
Toename	324	4,9 %	
Eind 2010	6.938		

Het bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling. Hier volgt een selectie van de belangrijkste onderwerpen die op de agenda stonden.

Premie en toeslagen

De premie was in 2010 gelijk aan die van 2009. Bij de jaarlijkse vaststelling van de premies, heeft het fonds de premies voor 2011 verhoogd van in totaal 27,8% naar 28,8% van de pensioengrondslag. Hiervoor werd de bestaande systematiek gebruikt, waarbij de gemiddelde rente van de voorgaande vijf jaar wordt meegewogen. De stijging van de premie wordt veroorzaakt door de gedaalde rente. In 2010 werd de maandelijkse afdracht van pensioenpremies ingevoerd. Vanwege de ontoereikende dekkingsgraad zijn geen toeslagen verleend.

Herstelplan

In 2009 heeft het pensioenfonds, net als verschillende andere fondsen, een herstelplan opgesteld omdat de dekkingsgraad langere tijd onder de 100% lag. Dit plan beschrijft hoe het fonds verwacht binnen vijf jaar het minimaal vereist vermogen te bereiken en welke maatregelen genomen worden als het herstel achterblijft. In de maand augustus bereikte de dekkingsgraad een

niveau dat lager lag dan het voorziene herstel. Daarop heeft het fonds alle deelnemers en gepensioneerden per brief geïnformeerd. Doordat de dekkingsgraad snel toenam, hoefde het fonds geen extra maatregelen te nemen. Aan het einde van het jaar lag de dekkingsgraad ruimschoots boven die van het herstelplan.

Deeltijd WW

Een aantal bureaus heeft in 2009 en 2010 gebruikgemaakt van de mogelijkheid om werknemers met deeltijd-WW te laten gaan voor de niet-gewerkte uren. Volgens de pensioenregeling wordt de pensioenopbouw bij deeltijd-WW volledig voortgezet. Sommige werkgevers hebben alleen premie afgedragen voor het gewerkte deel. Zij zijn gevraagd om een volledige opgave te doen om volledige pensioenopbouw te kunnen waarborgen.

Levensverwachting

In augustus 2010 heeft het Actuariel Genootschap de Prognosetafel 2010-2060 gepubliceerd. Het pensioenfonds volgt deze en verhoogde de verplichtingen als gevolg van hogere levensverwachting met een opslag van 3,4%. In 2011 wordt een correctie verwacht op deelnemerskenmerken die specifiek voor het pensioenfonds zijn.

Deskundigheid

Het pensioenfonds zorgt structureel dat de deskundigheid van bestuur, deelnemersraad en verantwoordingsorgaan op een uitstekend niveau ligt. Dit is vastgelegd in een plan en in 2010 hebben verschillende personen opleidingen gevolgd. Nieuwe bestuursleden doen binnen een jaar een test om hun kennisniveau te meten. Alle bestuursleden hebben deze met positief gevolg doorlopen.

Communicatie

Het fonds hecht veel belang aan heldere, eenduidige communicatie. Digitale media spelen hierbij een steeds belangrijkere rol. In 2010 zijn de website en de e-mail nieuwsbrief volledig vernieuwd. Het aantal abonnees op de e-mail nieuwsbrief steeg tot boven 3.300. Er zijn twee Pensioenkranten uitgegeven en drie digitale folders geproduceerd. Ook zijn er verschillende tweedaagse bijeenkomsten georganiseerd voor actieve deelnemers die binnen afzienbare tijd met pensioen gaan.

PENSIOENFONDS
ARCHITECTENBUREAUS

COLOFON

Het jaarverslag 2010 is te downloaden van www.pensioenfondsarchitectenbureaus.nl.

De brochure '2010 in het kort', biedt een toelichting op de gang van zaken in 2010. Deze maakt daarvoor gebruik van gegevens en informatie uit het jaarverslag, maar heeft geen officiële status.

HEBT U VRAGEN?

Service desk

020 6072775 (werkdagen 8.30 – 17.00 uur)

E-mail

info@pensioenfondsarchitectenbureaus.nl

Adres

Pensioenfonds Architectenbureaus
p/a Syntrus Achmea
Postbus 9251
1006 AG Amsterdam

Website

www.pensioenfondsarchitectenbureaus.nl